

ฉบับที่ 2/2569

วันที่ 9 มกราคม 2569

ภาครัฐเร่งยกระดับการเชื่อมโยงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินผ่าน Data Bureau เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พร้อมทั้งนายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประธานสมาคมธนาคารไทย ได้เข้าร่วมการประชุมคณะอนุกรรมการเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงิน เพื่อยกระดับการติดตามตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินต้องสงสัย (คณะอนุกรรมการฯ) ครั้งที่ 1/2569 ในวันที่ 9 มกราคม 2569 เพื่อติดตามความคืบหน้าโครงการ Data Bureau ซึ่งเป็นการยกระดับการเชื่อมโยงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินให้ครอบคลุมเงินสด เงินในระบบธนาคาร สินทรัพย์ดิจิทัล ทองคำ และเงินตราต่างประเทศ เพื่อปิดช่องว่างการฟอกเงิน การไหลเวียนของเงินผิดกฎหมาย และตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราอนุกระบบที่ส่งผลต่อเสถียรภาพค่าเงินบาทและระบบเศรษฐกิจไทย

เนื่องจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนในปัจจุบันมีความซับซ้อนมีการทำธุรกรรมผ่านช่องทางใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งผ่านสินทรัพย์ดิจิทัล โดยเฉพาะ USDT ธุรกรรมทองคำ ทั้งทองคำจริงและทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และการโอนเงินข้ามพรมแดนและบัญชีเงินบาทนอกประเทศ (NRBA) ประกอบกับระบบนิเวศทางการเงินของไทย ยังมีช่องว่าง มีการกำกับที่แยกส่วน และยังไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลการทำธุรกรรมระหว่างกัน ทำให้การตรวจสอบที่มาวัตถุประสงค์ และทิศทางการไหลเข้าออกของเงินทุนตรวจสอบได้ยาก อีกทั้งการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ระบบเศรษฐกิจ และความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ของประเทศ

อีกทั้งในช่วงที่ผ่านมา การดำเนินธุรกรรมทางการเงินผ่านสินทรัพย์ดิจิทัลและทองคำเป็นตัวกลางทางการเงินที่มีพฤติกรรมการซื้อ-ขายที่ผิดปกติและสุ่มเสี่ยงต่อการเป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงหรือกระทำความผิด โดยมูลค่าการซื้อ-ขายสินทรัพย์ดิจิทัลในรูปแบบ Stablecoin สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (USD Tether: USDT) นับเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 52 ของมูลค่าการซื้อ-ขายสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งหมด ประกอบกับสัดส่วนนักลงทุนต่างประเทศในศูนย์ซื้อ-ขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 39 สะท้อนถึงพฤติกรรมการซื้อ-ขาย USDT ของนักลงทุนในฐานะสินทรัพย์ที่นำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลเงินเฟียต (Fiat Currency) ในขณะที่มูลค่าการดำเนินธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับทองคำ ทั้งในรูปแบบการนำเข้า-ส่งออกทองคำจริงและการซื้อ-ขายทองคำบนแพลตฟอร์มออนไลน์ (Online Gold) ที่เพิ่มสูงขึ้นมากโดยยังคงไม่มีหน่วยงานที่สามารถติดตามตรวจสอบและกำกับดูแลการดำเนินธุรกรรมได้โดยตรงอาจถูกนำไปใช้ในกระบวนการฟอกเงินได้

ดังนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ จึงเสนอแนวคิด “Connect The Dots” เพื่อยกระดับการกำกับดูแลผ่าน 3 มิติหลัก

- (1) Profile – การยืนยันตัวตนและทำ Customer Profiling เพื่อดูความสอดคล้องของตัวตน
- (2) Behavior – การติดตามพฤติกรรมการทำธุรกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อดูความสอดคล้องของพฤติกรรมเมื่อเทียบกับตัวตน
- (3) Inflow / Outflow – การระบุแหล่งที่มาและปลายทางของเงินและสินทรัพย์

โดยมี Data Bureau เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินในระบบเศรษฐกิจ เช่น เงินโอนในบัญชีธนาคาร กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Wallet) การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สินทรัพย์ดิจิทัล ทองคำ ตลาดทุน และสินทรัพย์อื่น เป็นต้น

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ จึงได้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการยกระดับการกำกับดูแลและการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลธุรกรรมทางการเงินให้ครอบคลุมและครบถ้วนภายใต้กรอบกฎหมายที่มีอยู่ ดังนี้

1) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.) พิจารณาเพิ่มบทบาทในเชิงรุกในฐานะหน่วยงานหลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นผ่านทองคำจริง และ Online Gold ให้เข้มข้นขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลธุรกรรมทองคำจริง เช่น การปรับลดวงเงินการรายงานธุรกรรมทองคำของร้านค้าทองคำที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่แท้จริงของผู้ซื้อ-ขายทองคำ เป็นต้น

2) ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อให้ร้านค้าทองคำรายงานข้อมูลธุรกรรมซื้อ-ขายทองคำ เช่น ข้อมูลการซื้อ-ขายทองคำในลักษณะ Online Gold รายธุรกรรม รูปแบบการชำระเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดเงื่อนไขการดำเนินธุรกรรมซื้อ-ขายทองคำในลักษณะ Online Gold ในสกุลเงินบาท เป็นต้น

3) กระทรวงการคลังพิจารณากำหนดให้ผู้บริการซื้อขายทองคำในลักษณะ Online Gold นำส่งข้อมูลธุรกรรมการซื้อ-ขายทองคำเช่นเดียวกับแพลตฟอร์มสินค้าบริการออนไลน์ ตลอดจนพิจารณาจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ (Specific Business Tax: SBT) หรือภาษีประเภทอื่น ๆ จากผู้ซื้อ-ขายทองคำและร้านค้าทองคำที่ซื้อ-ขายทองคำมูลค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้เกิดฐานข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมการซื้อขายทองคำอีกทางหนึ่ง

4) สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) และสำนักงาน ป.ป.ง. ร่วมพิจารณาผลักดันให้เกิดการนำหลักเกณฑ์การส่งต่อข้อมูลระหว่างผู้โอนและผู้รับโอน (Travel Rule) มาใช้ในการจัดเก็บและติดตามธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลที่โอนผ่านผู้ประกอบธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลโดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ง. ออกแนวปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ในระหว่างที่สำนักงาน ป.ป.ง. เตรียมความพร้อมเพื่อออกกฎเกณฑ์ภายใต้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อไป

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เน้นย้ำให้คณะอนุกรรมการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการประสานการทำงานและการดำเนินการในทุกระดับภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่สามารถดำเนินการได้ การ “Connect The Dots” ไม่ใช่การเพิ่มภาระประชาชนหรือภาคธุรกิจสุจริตแต่เป็นการสร้างความโปร่งใส ความเป็นธรรม และเสถียรภาพของระบบการเงินไทย และเพื่อให้มีกลไกในการสกัดกั้นอาชญากรรมทางการเงินและเทคโนโลยีทุกรูปแบบ ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและนานาชาติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีอย่างจริงจังต่อไป

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงิน
เพื่อยกระดับการติดตามตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินต้องสงสัย
โทร. 02 273 9020 ต่อ 3232